

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-NKWR.431.2.5.2025.PSZ

Pani
Elżbieta Makowska
Dyrektor
„Dom Jedyńka”
ul. Generała Józefa Bema 101
58 – 304 Wałbrzych

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Wrocław, dnia 2 marca 2025 r.

I. Informacje organizacyjne

Jednostka kontrolowana:	„Dom Jedyńka”
Kierownik jednostki kontrolowanej:	Elżbieta Makowska – Dyrektor, w okresie od dnia 1 lutego 2024 r. do dnia 25 lutego 2025 r. (akta kontroli str. 1)
Zakres kontroli:	Przestrzeganie standardów opieki i wychowania, praw dziecka oraz zgodność zatrudniania z wymogami kwalifikacyjnymi. Okres objęty kontrolą od 1 lutego 2024 r. do 25 lutego 2025 r.
Podstawa prawna kontroli:	Art. 122 i art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49) ¹ Plan Wojewody Dolnośląskiego na I półrocze 2025 r. z dnia 20 grudnia 2024 r. ..... (w tym wskazanie planu kontroli)
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:	Od 25 lutego 2025 r. do 7 marca 2025 r.
Kontrolerzy:	1. Piotr Szafarowicz, główny specjalista, upoważnienie nr 50 z dnia 28 stycznia 2025 r., sygn. PS-NKWR.0030.50.2025.PSZ 2. Emilia Molska-Kaźmierczak, starszy inspektor wojewódzki, upoważnienie nr 51 z dnia 28 stycznia 2025 r., sygn. PS-NKWR.0030.51.2025.PSZ (akta kontroli str. 19 – 20)

---

¹ zwanej w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego „ustawą”.

II. Ocena kontrolowanej jednostki:

W zakresie działalności jednostki podlegającej kontroli wydaje się ocenę pozytywną, a jej uzasadnieniem jest ustalony stan faktyczny i prawny. Kontrola została odnotowana w Księżce kontroli pod datą 25 lutego 2025 r.

III. Ustalenia kontroli:

Postępowanie kontrolne przeprowadzono na podstawie udostępnionej dokumentacji merytorycznej realizowanych zadań, wyjaśnień złożonych do protokołu przez dyrektora jednostki, dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje zawodowe osób pracujących z dziećmi oraz indywidualnych rozmów z wychowankami.

„Dom Jedyńka”² w Wałbrzychu przy ul. Generała Józefa Bema 101 jest publiczną placówką opiekuńczo – wychowawczą typu socjalizacyjnego prowadzoną przez Miasto Wałbrzych na podstawie zezwolenia Wojewody Dolnośląskiego nr PS-IS.9423.31.2014 z dnia 7 maja 2014 r. Placówka zapewnia 14 miejsc dla dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na podstawie orzeczeń sądowych.

W okresie objętym kontrolą bieżącą działalność Placówki określał Regulamin organizacyjny stanowiący załącznik Nr 2 do zarządzenia Nr 477/2021 Prezydenta Miasta Wałbrzycha z dnia 11 sierpnia 2021 r. W ocenie organu kontroli należy uaktualnić zapisy § 12 ust. 4 i § 13 ust. 6 Regulaminu organizacyjnego w związku z nowelizacją ustawy dotyczącą rozszerzenia katalogu jednostek, w których może być umieszczony wychowanek placówki opiekuńczo – wychowawczej oraz obowiązku przekazywania, po dokonaniu okresowej oceny, wniosków do ośrodka adopcyjnego w stosunku do wychowanków zakwalifikowanych do przysposobienia. *(dowód: akta kontroli str. 21 – 26)*

Na dzień kontroli w Placówce umieszczonych było 14 wychowanków w wieku od 10 do 17 lat, w tym dwa rodzeństwa. Z uwagi na decyzje sądu trzech wychowanków realizowało obowiązek szkolny w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, a jeden z uwagi na posiadane orzeczenie w specjalnym ośrodku szkolno – wychowawczym. Sześcioro wychowanków przebywało na długotrwałych „ucieczkach”. W trakcie czynności kontrolnych dyrektor Placówki omówił sytuację prawną i rodzinną każdego z nieobecnych wychowanków oraz przedstawił do wglądu dokumentację potwierdzającą podjęte czynności w zakresie informowania wymaganych służb i instytucji oraz działań podjętych w celu powrotu wychowanków do Placówki. W związku z powyższym bieżącą opieką i wychowaniem

---

² zwany w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego „Placówką”.

objętych było czterech wychowanków w wieku od 10 do 12 lat. Dla wszystkich dzieci zostały wydane skierowania do Placówki przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu. Dyrektor Placówki, w badanym okresie, nie występował do Wojewody Dolnośląskiego o zezwolenia na przyjęcie kolejnych wychowanków w trybie art. 95 ust. 3a ustawy. Na podstawie zestawienia danych o liczbie wychowanków na ostatni dzień każdego miesiąca w okresie objętym kontrolą stwierdzono, że w lipcu, sierpniu i grudniu 2024 r. była przekroczona dopuszczalna liczba dzieci w Placówce, co stanowi nieprawidłowość w świetle art. 95 ust. 3 ustawy. Na wskazaną okoliczność dyrektor Placówki wyjaśnił, że było to spowodowane czasowym przeniesieniem od 2 do 4 dzieci z innych placówek obsługiwanych przez Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Wałbrzychu z uwagi na organizację pracy wychowawców w okresie zwiększonej liczby urlopów i zezwoleń na pobyty dzieci w domach rodzinnych. Przy przenoszeniu wychowanków nie została jednak zachowana procedura określona w art. 108 ustawy, co również stanowi nieprawidłowość. Przedłożona dokumentacja wykazała jednakże, że pod opieką jednego wychowawcy w tym czasie nie było więcej niż 14 dzieci. Należy zadbać o przestrzeganie standardu dopuszczalnej liczby miejsc w Placówce oraz procedur przenoszenia dzieci pomiędzy placówkami opiekuńczo – wychowawczymi tego samego typu.

(dowód: akta kontroli str. 30 – 31, 45)

Na podstawie przedłożonych grafików pracy wychowawców w okresie objętym kontrolą stwierdzono, że we wszystkie dni tygodnia dyżury wychowawcze pełnione były przez jednego wychowawcę, zarówno w godzinach rannych, popołudniowych, popołudniowych oraz nocnych. W sytuacjach tego wymagających, niektóre dyżury popołudniowe pełnione były przez dwóch wychowawców. Każdy z wychowawców kierował procesem wychowawczym nie więcej niż 5 dzieci. Z kolei, w czasie zajęć prowadzonych przez pedagoga lub logopedę pod ich opieką przebywało nie więcej niż sześcioro dzieci.

(dowód: akta kontroli str. 27 – 31, 34)

Wypełniając obowiązek wskazany w § 14 rozporządzenia, w Placówce zostały sporządzone przez pedagoga diagnozy psychofizyczne wszystkich wychowanków. W oparciu o losowo wybraną ośmioosobową grupę kontrolną dokonano oceny wyżej wymienionej dokumentacji i stwierdzono, że każda diagnoza zawierała dane i informacje dotyczące mocnych stron dziecka, przyczyn kryzysu w rodzinie, relacji dziecka z otoczeniem, jego rozwoju, a także wskazania do dalszej pracy pedagogicznej z dzieckiem, pracy z jego rodziną lub przygotowania do umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej albo pobytu w Placówce do usamodzielnienia. Jedna z badanych diagnoz została zaktualizowana z uwagi na bieżące zmiany w życiu dziecka.

(dowód: akta kontroli str. 46 – 47)

Dla dzieci przebywających w Placówce wychowawcy kierujący procesem wychowawczym przygotowywali, zgodnie z § 15 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720 z późn. zm.)³, plany pomocy na okres 12 miesięcy. W badanej grupie kontrolnej plany pomocy zostały sporządzone we współpracy z asystentem rodziny lub przedstawicielem podmiotu organizującego pracę z rodziną, co potwierdzano podpisem. Każdy plan pomocy zawierał cel pracy z dzieckiem. W sześciu planach był to pobyt w Placówce do usamodzielnienia, a w dwóch umieszczenie w rodzinie zastępczej. W planach zostały określone zadania i działania o charakterze długoterminowym (na 12 miesięcy) i krótkoterminowym (na 6 miesięcy) w obszarach: środowisko rodzinne, rozwój opiekuńczo – wychowawczy, rozwój emocjonalno – społeczny, rozwój poznawczo – edukacyjny, zdrowie i rozwój fizyczny oraz przygotowanie do samodzielnego życia. Modyfikacji planów pomocy dokonywano na posiedzeniach zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, co najmniej dwa razy w roku. *(dowód: akta kontroli str. 48 – 49)*

Zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 2 i ust. 4 pkt 2 rozporządzenia, w Placówce dla każdego dziecka prowadzona była karta pobytu. Oceny prawidłowości prowadzenia kart pobytu dokonano w oparciu o dokumenty za marzec i wrzesień 2024 r. oraz styczeń 2025 r. Stwierdzono, że każda karta pobytu dziecka zawierała, comiesięczne, wszystkie wymagane opisy i informacje wskazane w rozporządzeniu. *(dowód: akta kontroli str. 50)*

W okresie objętym kontrolą zajęcia specjalistyczne dla siedmiorga wychowanków prowadził pedagog i odnotowywał je w kartach udziału w zajęciach specjalistycznych. Ze względu na zaburzone funkcje poznawcze i braki w wiadomościach szkolnych udzielano im pomocy w zakresie uzupełniania i wyrównywania zaległości edukacyjnych z poszczególnych przedmiotów. Pedagog skupiał się również na uczeniu dzieci rozpoznawania i rozumienia emocji, panowania nad nimi i radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Średnio raz w miesiącu wychowankowie uczestniczyli w zajęciach grupowych, których tematyka dotyczyła m.in.: asertywności, przeciwdziałania agresji, komunikacji interpersonalnej, subkultur młodzieżowych, bezpieczeństwa w sieci oraz preorientacji zawodowej. Dla wszystkich wychowanków Placówki pedagog prowadził arkusze badań i obserwacji pedagogicznych zawierające podstawowe dane osobowe dziecka, datę wpisu oraz opis zdarzenia lub badania. Wpisy dokonywane były średnio 2 lub 3 raz w miesiącu. W Placówce nie były prowadzone arkusze badań i obserwacji psychologicznych z uwagi na brak zatrudnionego psychologa. Zgodnie z oświadczeniem dyrektora Placówki

---

³ zwanego dalej „rozporządzeniem”

wychowankowie mieli zapewnioną pomoc i wsparcie psychologiczne w Przychodni Zdrowia Psychicznego „Anima”, w Centrum Psychologii i Rozwoju „Fractal Concept”, w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej oraz w Poradni Uzależnień w Wałbrzychu. Za umawianie wizyt u psychologa odpowiedzialni byli wychowawcy i pedagog.

(dowód: akta kontroli str. 32, 34, 37 – 38, 51)

Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Wałbrzychu w ramach obsługi ekonomiczno – administracyjnej Placówki zapewniało wychowankom zaopatrzenie oraz całodienne wyżywienie, tj. I śniadanie, II śniadanie zabierane przez dzieci do szkoły, obiad, podwieczorek oraz kolację. Wyżywienie było dostosowane do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia wychowanków, co potwierdzał, we właściwym zakresie, przedłożony w czasie kontroli protokół Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wałbrzychu z dnia 18 listopada 2024 r. W pomieszczeniu kuchennym w Placówce wychowankowie mieli również swobodny, lecz kontrolowany dostęp do podstawowych produktów żywnościowych oraz napojów, co potwierdzili w rozmowie z inspektorami do spraw kontroli.

(dowód: akta kontroli str. 52 – 58)

Każdy wychowanek z chwilą przyjęcia do Placówki objęty był podstawową opieką medyczną w Przychodni Specjalistycznej Regina i Walenty Śliwa spółka jawna przy ul. Zacisze 3 w Szczawnie – Zdroju. W razie potrzeby wychowankowie korzystali również z pomocy lekarzy specjalistów (psychiatra, okulista, alergolog), jak również byli zaopatrywani w wyroby medyczne i produkty lecznicze zgodnie z zaleceniami. Za bieżącą realizację recept odpowiedzialny był koordynator Placówki.

(dowód: akta kontroli str. 34)

W Placówce dla każdego wychowanka prowadzona była „karta odzieżowa” zawierająca dane dotyczące daty wydania, nazwy produktu, jego ilości oraz ceny. Wychowankowie potwierdzali podpisem odbiór otrzymanej odzieży, bielizny i obuwia. W rozmowach indywidualnych z dziećmi uzyskano informacje, że wyposażenie w odzież, obuwie i bieliznę było adekwatne do potrzeb oraz pór roku. *(dowód: akta kontroli str. 32, 60)*

Wymóg określony w § 18 ust. 1 pkt 6 lit. c i pkt 7 rozporządzenia był w Placówce realizowany na bieżąco i według indywidualnych potrzeb. Wszelkie środki higieny osobistej i do utrzymania czystości przechowywane były w Placówce i rozdawane dzieciom przez wychowawców. Wychowankom przebywającym w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych środki higieniczne przekazywano w czasie przepustek lub wysyłano pocztą. Z kolei, sposób zaopatrzenia w podręczniki, pomoce i przybory szkolne uzależniony był od poziomu edukacji. Uczniowie szkół podstawowych korzystali z bezpłatnych podręczników udostępnianych przez szkoły, natomiast uczniom ze szkół ponadpodstawowych podręczniki

były kupowane przez Placówkę. Wszelkie przybory szkolne oraz zeszyty ćwiczeń dla wychowanków zapewniała również Placówka. *(dowód: akta kontroli str. 35)*

Dyrektor Placówki złożył do akt kontroli oświadczenie, że wszyscy wychowankowie mieli zapewniony dostęp do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych i terapeutycznych. Cztero wychowanków objętych było opieką Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej oraz Przychodni Zdrowia Psychicznego „Anima” w Wałbrzychu. Bieżące zajęcia wychowawcze prowadzili w Placówce wychowawcy i pedagog, a polegały one przede wszystkim na codziennym wdrażaniu dzieci do samoobsługi i samodzielności, stosownie do ich możliwości psychofizycznych. W przypadku wychowanków przebywających w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i specjalnym ośrodku szkolno – wychowawczym ich zajęcia wynikały z indywidualnych programów edukacyjno – terapeutycznych. *(dowód: akta kontroli str. 35 – 36)*

W okresie objętym kontrolą wychowankowie realizowali obowiązek szkolny, z wyjątkiem osób, które przebywały na długotrwałych ucieczkach. Organizacja dnia w Placówce przewiduje czas na naukę i nadrabianie zaległości szkolnych. Bieżącej pomocy w tym zakresie udzielali wychowawcy i pedagog. Wychowankowie korzystali również z zajęć wyrównawczych i korekcyjno – kompensacyjnych w swoich szkołach.

W ramach organizacji czasu wolnego wychowankowie uczestniczyli w różnych zajęciach integracyjnych (bal przebierańców, ognisko, wspólna wigilia) oraz zajęciach rekreacyjno – sportowych (wycieczki piesze po okolicy, wyjazdy na basen, na kolonie letnie i podczas ferii zimowych, wycieczki edukacyjne). *(dowód: akta kontroli str. 36 – 37)*

Placówka, zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 13 i 14 rozporządzenia, ponosiła wszelkie opłaty związane z pobytem pięciorga wychowanków w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i specjalnym ośrodku szkolno – wychowawczym wraz z kosztami dojazdów oraz pokrywała koszty do i z miejsca uzasadnionego pobytu każdego dziecka poza Placówką. Zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 28 maja 2024 r. wychowankowie placówek opiekuńczo – wychowawczych funkcjonujących na terenie Miasta Wałbrzycha korzystali z darmowych usług przewozowych świadczonych środkami transportu zbiorowego.

(dowód: akta kontroli str. 37, 39 – 40)

Dyrektor Placówki wydał zarządzenie Nr 1/2025 z dnia 10 lutego 2025 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu kieszonkowego w placówkach podległych Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Wałbrzychu. Regulamin uwzględnia zmiany wprowadzone rozporządzeniem z 2023 r., zmieniającym rozporządzenie w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Wychowankowie otrzymywali comiesięczne kieszonkowe na podstawie list wypłat, które podpisywali. Kieszonkowe dla wychowanków

przebywających poza Placówką pobierał koordynator i przekazywał im za pokwitowaniem. W okresie od czerwca do grudnia 2024 r. na listach wypłat były ujęte, w stosunku do kilku wychowanków, kwoty niższe niż wymagane, tj. 45,51 zł. Powyższa nieprawidłowość została usunięta w trakcie czynności kontrolnych poprzez wypłatę wyrównań dla wybranych wychowanków. Należy zadbać o wypłatę kieszonkowego dla wychowanków w kwocie zgodnej z przepisami prawa.

(dowód: akta kontroli str. 61 – 73)

„Dom Jedyńka” w Wałbrzychu prowadził swoją działalność w wynajętym domu jednorodzinnym zlokalizowanym w dzielnicy Biały Kamień, w bezpośrednim sąsiedztwie Parku Zdrojowego. Placówka dysponowała pięcioma pokojami, w tym: po dwa pokoje dwu i trzyosobowe i jeden pokój czteroosobowy. W każdym pokoju były tapczany lub łóżka piętrowe, biurka, krzesła, szafy i półki do przechowywania rzeczy osobistych oraz zabawek, książek, pomocy edukacyjnych. Wszystkie pokoje utrzymane były w czystości. W łazienkach, zapewniających intymność, do dyspozycji wychowanków były dwie wanny, jedna kabina prysznicowa, cztery umywalki oraz dwie toalety. Placówka zapewniała dzieciom również miejsce do prania i suszenia rzeczy osobistych. Posiłki były przygotowywane w kuchni, kompletnie wyposażonej w sprzęty AGD i inne akcesoria kuchenne. Znajdująca się obok kuchni jadalnia z dużym stołem pozwalała na komfortowe spożywanie posiłków. W Placówce był także duży salon do zabawy i wypoczynku wyposażony w kanapy, stół z krzesłami, stanowisko komputerowe, biurko, biblioteczkę i kominek. Miejscami do nauki były biurka w pokojach dzieci oraz stół w salonie.

(dowód: akta kontroli str. 41 – 44)

W okresie objętym kontrolą w Placówce pracowało z dziećmi sześć osób, w tym pięciu wychowawców i jeden pedagog. Wszystkie osoby miały wykształcenie zgodne z wymogami kwalifikacyjnymi oraz złożone do akt osobowych oświadczenia i zaświadczenia dotyczące kwestii wskazanych w art. 98 ust. 3 pkt. 1, 2, 3, 3a i 4 ustawy. Z kolei osoby zatrudnione w Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych do obsługi i administracji Placówki zostały zweryfikowane w Rejestrze Sprawców Przepęstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym, miały aktualne zaświadczenia lekarskie o braku przeciwwskazań do pracy oraz wymagane informacje o braku skazania prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne lub umyślne przestępstwo skarbowe.

(dowód: akta kontroli str. 32, 74)

W celu dokonania oceny przestrzegania praw dziecka, o których mowa w art. 4 ustawy, przeprowadzono indywidualne rozmowy kierowane z czworgiem wychowanków w wieku od 10 do 12 lat, którzy obecni byli w Placówce i wyrazili zgodę na spotkanie z inspektorami do spraw kontroli. Dzieci, w miarę swobodnie, odpowiadały na zadawane pytania. Wychowankowie deklarowali, że mają stały kontakt z członkami swoich rodzin,

bezpośredni lub telefoniczny. Placówka, w opinii wychowanków, zapewniała im poczucie bezpieczeństwa oraz pomoc i wsparcie w nauce. Każdy z nich wskazał przynajmniej jedną osobę spośród dorosłych w Placówce, którą lubi i jej ufa. Wychowankowie opowiadali o swoich codziennych obowiązkach, takich jak szkoła, nauka, dbanie o czystość i porządek. Dzieci nie wносиły żadnych uwag i zastrzeżeń dotyczących wyżywienia i jego ilości, zaopatrzenia w odzież, podręczniki, środki higieny osobistej oraz kieszonkowe. Każdy z wychowanków mówił, że w Placówce jest możliwość rozwoju własnych zainteresowań, zwłaszcza sportowych. W okresie wakacji letnich dzieci miały zorganizowane wyjazdy nad morze lub w góry. Żaden z rozmówców nie potwierdził, aby był świadkiem lub doznał jakiegokolwiek przemocy ze strony osób dorosłych w Placówce.

(dowód: akta kontroli str. 75 – 78)

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej w trybie zwykłym w „Domu Jedynka” w Wałbrzychu nie stwierdzono nieprawidłowości wymagających wydania zaleceń w badanych obszarach.

IV. Pozostałe informacje:

Niniejsze wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przekazano dyrektorowi kontrolowanej jednostki, drugi złożono do akt postępowania kontrolnego nr PS-NKWR.431.2.5.2025.PSZ.

Pouczenie:

Zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49). W terminie do dnia **30 kwietnia 2025 r.** kierownik jednostki podlegającej kontroli winien powiadomić Wojewodę Dolnośląskiego o sposobie realizacji uwag i wniosków wskazanych w niniejszym wystąpieniu.

GŁÓWNY SPECJALISTA

Piotr Stępałowicz

(przewodniczący zespołu inspektorów)

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

Emilia Mojska-Kuźmierzuk
(członek zespołu inspektorów)

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Ewa Oleniacz

Zastępca Dyrektora Oddziału Białych Spółeczeń

KIEROWNIK
Oddziału Nadzoru i Kontroli
Wspierania Rodziny
Grzegorz Kownacki

